

nylig i Fredericia været afholdt et Møde af byggeinteresserede, og der blev der vedtaget Beslutninger, som senere vistnok vil komme til Rigsdagens Kundskab; de Udtalelser, man hørte der, gik i hvert Fald i anden Retning.

Men hvorfor altid tale om Arbejdernes Forhold og 8 Timers Dagen i Forbindelse med Byggeriet? Hvorfor altid lægge an paa at fremstille 8 Timers Dagen og Arbejdernes Lønfordringer som vanskelig-gørende Opførelsen af Boliger? Der er jo andre Faktorer, som griber ind her, og som lægger meget større Hindringer i Vejen for Opførelsen af Boliger, og det er Murstensleverandørernes Krav, Murstens-trusternes Stilling, det er Tømmerleverandørernes Krav, og det er Bankernes Opskrunding af Diskontoen. Her finder man Hindringer for Byggeriet, i Sammenligning med hvilke 8 Timers Dagen og Arbejdslønnen ved Opførelsen af Bygninger i Virkeligheden ikke betyder ret meget. Men det taler man ikke om fra den Side; her gælder det stadig væk om at mistænkeliggøre Arbejdernes Organisationer, lægge Vanskeligheder i Vejen for 8 Timers Arbejdsdagen og i det hele taget for, hvad der vedrører Arbejderne og har Arbejdernes Interesse.

Skal man til at foretage sig noget her, nytter det ikke at hæfte sig ved Arbejderne alene, for det er ikke den væsentlige Aarsag, den ligger helt andre Steder; og der er Hindringer, som kan fjernes, og som det vilde være heldigt for alle Parter at faa fjernet. Men det lader sig selvfølgelig ikke gøre, saa længe man ensidigt taler om, hvad Arbejderne kræver, uden at man ved Udtalelser giver til Kende, at man vil være med til at modvirke, at man paa anden Maade lægger Hindringer i Vejen for Byggeriet, Hindringer, som er meget værre.

Jeg skal i denne Forbindelse med Hensyn til Udsigten til Opførelse af Boliger i Aar oplyse, at den 25. April, da Byggearbejdet var ved at komme stærkt i Gang efter den lange Vinter, idet man saa hurtigt som muligt vilde sætte Kraft paa at komme til at begynde, var Forholdet efter Oplysninger fra Direktoratet for Arbejdsanvisningen det, at der her i København var 321 ledige Murersvende, 372 ledige Tømrere og ikke mindre end 833 ledige Snedkere. Hvis man tager en Landsdel som Fyn, der jo omfatter Odense By, hvor de hemmende Foranstaltninger, som man siger, for Byggeriet jo for længst er ophævet, da var Forholdet det, at paa

Fyn var der samme Dato 23 Murersvende ledige, 29 Tømrere og 118 Snedkere. Der har været Tale om, at der i Aarhus Amt og Aarhus By var særlig meget Byggeri, ikke blot Boligbyggeri, men adskillige andre mere eller mindre offentlige Bygningsforetagender iværksat. Der er Forholdet saaledes, at der den nævnte Dato var 12 ledige Murersvende, 90 ledige Hustømrere og 99 ledige Snedkere. Man behøver saaledes ikke foreløbig af Hensyn til Arbejdskraften at nære Bekymring for Opførelsen af Boliger; og paa det nævnte Møde i Fredericia blev det ogsaa, saa vidt det er mig refereret, kraftigt henstillet til de paagældende Myndigheder at sørge for at faa Plan i Byggeforetagenderne, for ellers vilde det Byggeri, der blev udført i Sommer, ret hurtigt blive tilendebragt, og saa vilde jo Bygningshaandværkerne i meget stort Tal tidligt paa Efteraaret eller imod Sommerens Slutning staa uden nogen som helst Udsigt til Beskæftigelse.

I øvrigt vil jeg kun gentage min anbefaling af det foreliggende Lovforslag. En Forlængelse er ikke overflødig, som det fra en enkelt Side er nævnt, den er tværtimod af stor Betydning, ogsaa med Hensyn til Forberedelsen for en varig Lovgivning, af hvilken Art den nu end maatte blive.

Slebsager: Jeg skal ikke gøre mange Bemærkninger, thi ved det konservative Folkepartis ændrede Holdning i dette Spørgsmaal er jo Lovforslagets Gennemførelse sikret. Men jeg vil dog gerne sige til det ærede Medlem Hr. Niels Petersen, at naar han talte om, at der i Virkeligheden var en Katastrofe for Lejerne — og jeg forstod ham saaledes, at denne Katastrofe, som vi var inde under, navnlig kom gennem de frivillige Overenskomster —, da maa jeg gøre ham opmærksom paa, at selv om han og hans Parti gaar med til Forlængelsen af den nugældende Lov et Aar, beholder vi jo fremdeles de frivillige Overenskomster, og saa er han slet ikke med til at afhjælpe den Katastrofe, han selv mener, vi er inde under. Forholdet er imidlertid det, at vi er aldeles ikke i nogen Katastrofe, men man frygter for, hvis Huslejelovgivningen hører op, at saa vil der komme katastrofale Forhold. Men for København er det jo saaledes, at Huslejeloven virker til 1. Maj 1925, og Kontrolbestemmelserne, som jo ganske utvivlsomt vil blive bragt i Anvendelse for Københavns Vedkommende, hvis ikke Huslejeloven bliver forlænget, vil virke indtil 1. Maj 1926; og disse Kontrolbestemmelser er jo i hvert Tilfælde af den Art, at Hus-